

Besluitformulier Algemeen Bestuur GGD en VrZW

Datum vergadering	10 december 2025 (VrZW) en 16 december 2025 (GGD)
Titel agendapunt	Rapport verkenning samenwerking GGD/VrZW
Nummer	A25.05.5e
Bijlage(n)	1
Opsteller	Saskia van den Broek en Maaïke Derksen
Status agendapunt	Ter kennisname

Toelichting

1) Voorgesteld beslispunt

De Algemeen Besturen van de GGD en VrZW wordt gevraagd:

1. Kennis te nemen van het rapport 'Samen Sterker voor een gezonde en veilige leefomgeving', opgesteld door bureau & Van de Laar en de presentatie hierover tijdens het AB.

2) Inleiding en aanleiding

Op 24 maart en 10 april 2025 hebben respectievelijk het AB VrZW en het AB GGD-ZW ingestemd met de geactualiseerde opdracht voor de verkenning van samenwerking tussen beide organisaties, met als doel om tot gezamenlijke toekomstgerichte keuzes te komen.

De opdracht voor een verkennend onderzoek is in mei 2025 gegund aan Bureau & Van de Laar.

Zij hebben de afgelopen maanden de impact van drie vormen van samenwerking onderzocht tussen de GGD en VrZW in de regio Zaanstreek-Waterland:

- a. Samenwerken op basis van zakelijke verrekening;
- b. Shared Service Center (op bedrijfsvoeringstaken);
- c. Samengaan in één organisatie.

Deze modellen zijn getoetst aan een set van (bestuurlijk afgestemde) toetsingscriteria waaronder impact op:

- grip en invloed op taakuitvoering;
- robuustheid en wendbaarheid taakuitvoering;
- de inrichting en besturing (AB, DB, Directiemodel);
- juridisch construct;
- financiën (incidenteel en structureel) en fiscaliteiten (duiden van contouren en aandachtspunten)
- medewerkers;
- organisatieculturen;
- de veranderopgave.

3) Proces

De directeuren van de GGD en VrZW zijn opdrachtgever van de verkenning. Voor afstemming gedurende het proces is een ambtelijke klankbordgroep samengesteld bestaande uit de gemeentesecretaris van Purmerend, gemeentesecretaris Zaanstad en de gemeentesecretaris van Waterland. Op bestuurlijk niveau is een bestuurlijk team ingericht bestaande uit twee leden van het Dagelijks Bestuur van de GGD-ZW en twee leden van het Dagelijks Bestuur van VrZW. Bureau & Van de Laar heeft start- en voortgangsgesprekken gevoerd met de directies van de GGD en VrZW, de ambtelijke klankbordgroep, het bestuurlijk team en de ondernemingsraden van beide organisaties. Er is een documentenanalyse uitgevoerd en er zijn gesprekken gevoerd met drie combinaties/samenwerkingen tussen GGD en veiligheidsregio. Tot slot zijn er ter reflectie enkele spiegelsessies gehouden. Dit heeft geresulteerd in het voorliggende rapport (zie bijlage 1) van bureau & Van de Laar (&VDL). &VDL zal het rapport tijdens de AB-vergadering presenteren waarna er ruimte is om vragen te stellen.

4) Korte samenvatting rapport 'Samen sterker voor een gezonde en veilige leefomgeving'

Onderstaand geven we beknopt de inhoud, conclusie en vervolgproces weer zoals in het bijgevoegde rapport gepresenteerd door &VDL.

Inhoud en schaalgrootte

&VDL geeft aan dat, hoewel GGD-ZW en VrZW ieder vanuit hun eigen wettelijke opdracht opereren, zij constateren dat hun opgaven steeds vaker overlappen. Namelijk, gezondheid en veiligheid zijn in de huidige samenleving en bij maatschappelijke uitdagingen nauw met elkaar verweven. Naast deze inhoudelijke verbinding beschrijven ze hoe beide organisaties zich in een van de kleinste bestuurlijke regio's van Nederland bevinden, wat bepaalde kwetsbaarheden met zich meebrengt. In dat licht biedt volgens &VDL een vorm van samenwerking tussen GGD-ZW en VrZW een reëel perspectief: niet als doel op zich, maar als middel om de kwaliteit, continuïteit en toekomstbestendigheid van de uitvoering te waarborgen.

Conclusie: samengaan als stip, samenwerken als opmaat

&VDL heeft de drie denkbare vormen van samenwerking onderzocht en naast de bestuurlijke toetsingscriteria gelegd. Conclusie: een bestuurlijk-juridische fusie van de GGD-ZW en VrZW tot een geïntegreerde organisatie heeft de voorkeur, creëert sterke bestuurlijke grip, vergroot de robuustheid van de organisatie en biedt structurele efficiencyvoordelen door schaalvergroting, bundeling van middelen en een meer integrale sturing en besluitvorming. Bovendien kunnen synergievoordelen ontstaan op inhoud, door verbinding op te zoeken op het snijvlak van veiligheid en publieke gezondheid. Op lange termijn zal volgens &VDL deze fusie leiden tot een toekomstbestendige, slagvaardige organisatie die beter is toegerust op complexe maatschappelijke opgaven en bijdraagt aan een weerbare samenleving. Ervaringen in het land steunen deze conclusie, aldus &VDL. Samenwerking op de bedrijfsvoeringstaken op basis van zakelijke verrekening biedt een organisatorische tussenstap in de samenwerking. Deze vorm van samenwerking versterkt de professionaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering, maar leidt niet vanzelf tot structurele financiële of strategische synergie.

Vervolgproces

&VDL stelt een fusie voor per 1 januari 2028 waarbij de komende twee jaar consequent en stapsgewijs toe gewerkt kan worden naar dat moment. Daarmee ontstaat één gemeenschappelijke regeling waarbinnen beide organisaties geleidelijk kunnen toegroeien naar integratie van sturing en werkzaamheden waar dat relevant is. Het is van belang medewerkers, management en bestuur actief mee te nemen in het proces en daarnaast te investeren in de gezamenlijke cultuur en randvoorwaarden op het gebied van ICT, financiën, HR en governance.

Voor de transitieperiode richting de bestuurlijke fusie per 1 januari 2028 adviseert &VDL een routekaart te ontwikkelen voor de periode van 1 januari 2026 tot aan fusiedatum, waarin de fasering, mijlpalen en randvoorwaarden voor de fusie worden vastgelegd. Deze routekaart moet aandacht besteden aan zowel de 'harde' kant (governance, juridische structuur, bedrijfsvoering, financiën, personele impact) als de 'zachte' kant (cultuur, leiderschap, communicatie, vertrouwen).

Vooruitlopend op de fusie stelt &VDL voor om bestuurlijk te besluiten tot het samenvoegen van de bedrijfsvoering van beide organisaties en deze onder te brengen bij VrZW, per 1 januari 2027. Dit vormt een belangrijke opmaat richting fusie van GGD-ZW en VrZW per 2028. Voor alle overige organisatieonderdelen kan waar relevant vervolgens in de loop der jaren stapsgewijs de synergie worden aangebracht. Waar niet relevant blijft gewoon sprake van eigenstandige eenheden, met eigen sturing en takenpakket. Verscheidenheid binnen eenheid als uitgangspunt onder de integratie.